

Lovforslaget sættes til forhandling.

P. Mortensen: Lov nr. 100 af 29. marts 1924 om forsørgelse af militærinvalidere og sådanne efterladte i de sønderjyske landsdele eller, som denne lov populært kaldes, den sønderjyske krigsinvalidelov, formåede egentlig ikke, og navnlig ikke i begyndelsen, at tilfredsstille krigsinvaliderne. Det var måske ikke så underligt, thi krigsinvaliderne levede dengang endnu stærkt under indtrykk af de løfter, der gentagne gange havde lydt til dem, medens krigen stod på: at fædrelandets tak i hvert fald var dem sikret, og at der for dem, som under krigen satte førligheden eller sundheden til, ville blive skabt en forsørgelse, som nok skulle tilfredsstille dem.

At en krigsinvalidforsørgelse bør stå i et vist rimeligt forhold til det pågældende lands øvrige sociallovgivning, har man måske ikke skænket nogen tanke i den forbindelse. Her vil jeg gerne sige, at krigsinvalidforeningen i Sønderjylland efter min mening har øvet en fortjenstfuld gerning ved at samle krigsinvaliderne og føre deres ønsker og krav ind i de rolige baner, i hvilke de nu bevæger sig i modsætning til, hvad tilfældet var i årene omkring 1930.

At en sådan omstilling hos krigsinvaliderne har kunnet finde sted, skyldes imidlertid også, at skiftende regeringer her i landet har taget rimeligt hensyn til de af krigsinvaliderne gennem tiderne fremsatte ønsker. De sønderjyske rigsdagsmedlemmer har jo ved flere lejligheder kunnet deltage i forhandlinger om krigsinvalidernes forsørgelsesmæssige forhold, og man er derfor velkendt med de ønsker om en forbedret forsørgelse, som krigsinvaliderne har fremsat også i anledning af det foreliggende lovforslag, og som findes optrykt i bemærkningerne til dette.

Et af de ønsker, som forfægtes med stor energi, og som jævnlig fremdrages, er ønsket om en udvidelse af reglerne for forsørgelse af enker efter krigsinvalidere, og det munder, såvidt jeg kan se, ud i, at man ønsker enker efter krigsinvalidere med en høj invaliditetsprocent ligestillet med de egentlige krigsenker. Det, der ligger til grund for dette ønske, er vel, at krigsinvaliderne fra første verdenskrig nu efterhånden kommer noget op i årene og derfor i sygdomstilfælde har mindre modstandskraft, så at deres invaliditet faktisk forværrer sygdommen og i mange tilfælde fremskynder døden.

Imidlertid fremgår det af lovforslaget og af den højtærede socialministers fremsættelsestale, at man i regeringen har beskæf-

tiget sig med dette spørgsmål, men ikke ment at kunne tage hensyn til krigsinvalidernes på dette område fremsatte ønske. Begrundelsen for dette standpunkt må vel være, at man ønsker at opretholde et rimeligt forhold mellem krigsinvalidforsørgelsen og forsørgelsen i henhold til den øvrige sociale lovgivning, og at man så ikke for krigsinvaliderne eller for krigsinvalidforsørgelsen kan indføre principper, der strider imod de principper, som er gældende i den øvrige sociale lovgivning. Heri kan man være enig, idet jeg dog regner med som givet, at de myndigheder, der administrerer krigsinvalideloven, ved bedømmelse og fastsættelse af ydelserne vil tage i betragtning, om den pågældende invalids sygdom eller dødsfald med rimelighed kan siges at stå i forbindelse med den krigsskade, han i sin tid har pådraget sig.

Et sådant synspunkt er forøvrigt også fastlagt i loven om invaliderente m. m. til tilskadekomne militære værnepligtige, i hvilken lovs § 1 det siges, at der kan ydes invaliderente til indkaldte værnepligtige, hvis erhvervsevne er forringet på grund af et ulykkestilfælde eller sygdom, der med rimelighed kan henføres til udførelsen af deres militære tjenestepligt eller til de forhold, hvorunder tjenesten udføres.

Jeg vil altså mene, at der ved afgørelse af krigsinvalidesager kan tages et lignende hensyn.

Selvom det foreliggende forslag altså ikke tager hensyn til en række af de ønsker, der er fremsat af krigsinvaliderne, betyder lovforslagets gennemførelse dog en forhøjelse af forsørgelsen på 15—18 pct. i forhold til de nugældende ydelser, og denne forhøjelse svarer også til de reguleringer, der er sket i henhold til ulykkesforsikringsloven og loven om invaliderente til tilskadekomne militære værnepligtige.

Loven, der skal have virkning fra 1. april 1948, vil medføre en merudgift for statskassen på ca. 520 000 kr. Jeg er overbevist om, at krigsinvaliderne, der ved mange lejligheder har givet udtryk for deres påskønnelse af den imødekommenhed, der jævnligt er vist dem fra lovgivningsmagtens side, også vil være taknemlige for de forbedringer, der her foreslås gennemført.

Jeg skal på min gruppes vegne anbefale lovforslaget til en velvillig behandling her i tinget.

Bjerre: Lige så stor en modstander man kan være af krig og krigeriske afgørelser, lige så stor en ven må man være af, at de personer, der på grund af disse krigeriske